

[Auken.]

Vi vil gerne i den forbindelse understrege nødvendigheden af, at der igen sker en omlægning af de målsætninger, de forudsætninger, der er indeholdt i den økonomiske politik i disse lande, således at beskæftigelseshensynet kommer til at veje tungere til ved udformningen af den økonomiske politik.

Jeg vil gerne sige, at det i den forbindelse er interessant, at man både i det økonomiske råds formandskabs analyser og andre steder understreger, hvordan den økonomiske verdenskrise blev igangsat, længe før oliekrisen brød ud, og blev forstærket af oliekrisen som følge af, at man skiftede kurs i den økonomiske politik i en række toneangivende lande allerede tidligt i 1973.

Et synspunkt, som også ved denne lejlighed bør gentages, er selvfølgelig at advare mod at tro, at alle lande har en mulighed for at eksportfinansiere et opsving og en genskabelse af den fulde beskæftigelse. Følgen af en sådan politik, hvor man er tilbageholdende på hjemligt plan og prøver at eksportere sig ud af vanskelighederne, kan jo nemt blive en gentagelse om end i en lidt anden skikkelse af 1930ernes katastrofale tendens til at eksportere sine problemer til nabolandene.

Men når dette er sagt om det internationale aspekt, er det lige så vigtigt at fastholde den nationale forpligtelse. Der kan man populært sagt iværksætte to forskellige slags foranstaltninger, og vi i socialdemokratiet er tilhængere af, at man gør noget på begge fronter. Det ene felt er det, som forespørgerne i dag trækker frem, nemlig spørgsmålet om en mere hensigtsmæssig fordeling af det forhåndenværende arbejde i samfundet. Det er i virkeligheden en måde at tænke på, hvordan man konstruktivt kan begrænse udbuddet af arbejdskraft, således at man sikrer, at de, som især har lyst, interesse og vilje til at arbejde, også sikres dette arbejde, og at ingen skal føle sig overflødig i vores samfund.

Men der er selvsagt også den anden mulighed, nemlig at stimulere efterspørgslen efter arbejdskraft, altså fremme produktion og beskæftigelse, forbedring af serviceniveauet her i landet, og det er klart, at det for os at se er den mest tilfredsstillende løsning på arbejdsløshedsproblemet især at satse på at stimulere efterspørgslen efter menneskelig arbejdskraft.

Men man må i den forbindelse ikke overse, at vi i Danmark har snævre muligheder for at

udvide efterspørgslen med det betalingsbalanceproblem, som vi også havde før krisen, men som er blevet forværret under den økonomiske krise, og som realistisk bedømt giver os begrænsede muligheder for virkelig at gøre en indsats. Vi må respektere dette hensyn, også når vi tilrettelægger vores beskæftigelsespolitik.

Alligevel har vi i arbejderbevægelsens beskæftigelsesplan peget på en række forhold, som efter vores mening hører med. Jeg kan bare stikordsmæssigt nævne: en mere aktiv erhvervspolitik med henblik på stimulering af produktudvikling, forskning, salgsarbejde, eksportarbejde, også med inddragelse af risikovillig offentlig kapital.

Vi peger også i den forbindelse på de perspektiver af beskæftigelsesmæssig art, der ligger i en større forædlingsgrad inden for dansk produktion, f. eks. inden for landbrug og fiskeri; gennem en større forarbejdningsgrad her i landet kan der skabes mange arbejdspladser.

Det er også vigtigt, at vi udnytter de muligheder, der ligger i en mere aktiv energipolitik, i besparelser på energiområdet, i opdyrkningen og udformningen af udnyttelsen af alternative energikilder, i en bedre udnyttelse igennem opbygning af kraftvarmeforsyning osv., at vi sikrer både dette, at vi skaber arbejdspladser, og at vi får en varig forbedring af vores betalingsbalance og mindsker afhængigheden af importeret energi, noget, som også er vigtige målsætninger, og som hører naturligt hjemme i en mere langsigtet beskæftigelsespolitik.

Vi peger også i vores plan på miljøpolitik, genbrug, alternative produktioner; vi peger på værdien af at få byggeriet op på det niveau, som var fastlagt i boligforliget af 1974, og vi peger, selv om det går mod tidens strømninger, også på de perspektiver, der ligger i at sætte folk i gang med fornuftigt arbejde i stedet for at udbetale folk understøttelse, eksempelvis ved på udvalgte områder inden for det offentlige at udvide serviceniveauet, måske også med den virkning, at vi på længere sigt får mulighed for at gennemføre fornuftige besparelser. Også den private servicesektor hører med i denne forbindelse.

Alle disse ting kan og bør vi gøre og har vi mulighed for at gøre inden for de samfundsøkonomiske rammer, der, som jeg sagde det til indledning, er meget snævre på grund af vores betalingsbalancevanskeligheder. Men man må blankt erkende, at hverken det internationale opsving eller en sådan politik, der stimulerer